

**MARMARA ÜNİVERSİTESİ
HUKUK FAKÜLTESİ
MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUK
ANABİLİM DALI**

**MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUKTA
KAMBIYO SENETLERİ İLE İLGİLİ
GÜNCEL GELİŞMELER
SEMPOZYUMU**

BİLDİRİ ÖZETLERİ

**12 ARALIK 2020 CUMARTESİ
13:30-16:00**

Düzenleyen

Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Milletlerarası Özel Hukuk Anabilim Dalı

Düzenleme Kurulu

Prof. Dr. Sibel ÖZEL (Düzenleme Kurulu Eşbaşkanı)

Doç. Dr. Hatice Selin PÜRSELİM ARNING (Düzenleme Kurulu Eşbaşkanı)

Doç. Dr. Özlem KARAMAN COŞGUN (Düzenleme Kurulu Eşbaşkanı)

Prof. Dr. Mustafa ERKAN

Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin Akif KARACA

Arş. Gör. Can YÖNEY

Arş. Gör. Ayşenur ÖZTÜRK

Arş. Gör. Seçil ETLİOĞLU ERÇETİNGÖZ

Bilim Kurulu

Prof. Dr. Ziya AKINCI (Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi)

Prof. Dr. Hatice ÖZDEMİR KOCASAKAL (Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi)

Prof. Dr. Sibel ÖZEL (Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi)

Prof. Dr. Günseli ÖZTEKİN GELGEL (İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi)

Prof. Dr. Feriha Bilge TANRIBİLİR (Çankaya Üniversitesi Hukuk Fakültesi)

Prof. Dr. Bilgin TIRYAKIOĞLU (İ.D. Bilkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi)

Prof. Dr. Ayfer UYANIK (MEF Üniversitesi Hukuk Fakültesi)

Doç. Dr. Hatice Selin PÜRSELİM ARNING (Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi)

Bu kitapçık, 12 Aralık 2020 tarihinde Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Milletlerarası Özel Hukuk Anabilim Dalı'nda düzenlenen "Milletlerarası Özel Hukukta Kambiyo Senetleri ile İlgili Güncel Gelişmeler Sempozyumu" başlıklı ulusal bilimsel toplantıda sunulan tebliğlerin özet metinlerinden oluşmaktadır. Bu kitapçıkta yer alan tebliğ özetleri ve sempozyumda sunulan tebliğler, Bilim Kurulu tarafından ön incelemeden geçirilerek kabul edilmiştir.

PROGRAM

13:30 – 13:40 Açılış Konuşması: Prof. Dr. Mustafa Erkan (*Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Milletlerarası Özel Hukuk Anabilim Dalı*)

13:40- 14:50 Birinci Oturum:

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Merih Kemal Omağ (*İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku Anabilim Dalı*)

- Doç. Dr. Özlem Karaman Coşgun (*Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku Anabilim Dalı*) – **Kambiyo Senetlerinin Uluslararası Niteliği ve Uluslararası Alanda Tedavül Kabiliyeti**

- Dr. Fatma Karaman Odabaşı (*Anayasa Mahkemesi Hâkimi*) – **Yabancılık Unsuru Taşıyan Kambiyo Senetleri Sebebiyle Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar**

- Arş. Gör. Dr. Sinan Sarıkaya & Arş. Gör. Merve Sarıkaya (*Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi*) – **Kambiyo Senetlerinde Tahkim Kaydı**

15:00 – 15:50 İkinci Oturum:

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Sibel Özel (*Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi*)

- Dr. Öğr. Üyesi Ebru Şensöz Malkoç (*İstanbul Ticaret Üniversitesi Hukuk Fakültesi*) – **Yabancılık Unsuru Taşıyan Kıymetli Evrak Bonoya Uygulanacak Hukukun Tespiti**

- Doç. Dr. Mesut Aygün (*Anadolu Üniversitesi Hukuk Fakültesi*) – **Yabancı Unsurlu Çek Uyuşmazlıklarına Uygulanacak Hukuk Sorunu**

15:50 – 16:00 Kapanış Konuşması: Doç. Dr. Hatice Selin Pürselim Arning (*Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi*)

MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUKTA KAMBIYO SENETLERİ İLE İLGİLİ GÜNCEL GELİŞMELER

12 Aralık
2020
Cumartesi

AÇILIŞ KONUŞMASI 13:30-13:40

Prof. Dr. Mustafa Erkan

Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi

BİRİNCİ OTURUM 13:40-14:50

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Merih Kemal Omağ

İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi

- **Doç. Dr. Özlem Karaman Coşgun**
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Kambiyo Senetlerinin Uluslararası Niteliği ve
Uluslararası Alanda Tedavül Kabiliyeti
- **Dr. Fatma Karaman Odabaşı**
Anayasa Mahkemesi Hâkimi
Yabancılaşma Unsuru Taşıyan Kambiyo Senetleri
Sebebiyle Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar
- **Arş. Gör. Dr. Sinan Sarıkaya**
Arş. Gör. Merve Sarıkaya
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Kambiyo Senetlerinde Tahkim Kaydı

İKİNCİ OTURUM 15:00-15:50

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Sibel Özel

Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi

- **Dr. Öğr. Üyesi Ebru Şensöz Malkoç**
İstanbul Ticaret Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Yabancılaşma Unsuru Taşıyan Kıymetli Evrak Bonoya
Uygulanacak Hukukun Tespiti
- **Doç. Dr. Mesut Aygün**
Anadolu Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Yabancı Unsurlu Çek Uyuşmazlıklarına
Uygulanacak Hukuk Sorunu

KAPANIŞ KONUŞMASI 15:50-16:00

Doç. Dr. Hatice Selin Pürselim Arning

Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi

ETKİNLİK DETAYLARI

Tarih: 12 Aralık 2020, Cumartesi
Saat: 13:30

MÜHF Milletlerarası Özel Hukuk ABD
Youtube Kanalı
<http://www.tiny.cc/muhfmohuk>

Düzenleme Kurulu

Prof. Dr. Sibel Özel (Düzenleme Kurulu Eşbaşkanı)

Doç. Dr. Hatice Selin Pürselim Arning (Düzenleme Kurulu Eşbaşkanı)

Doç. Dr. Özlem Karaman Coşgun (Düzenleme Kurulu Eşbaşkanı)

Prof. Dr. Mustafa Erkan

Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin Akif Karaca

Arş. Gör. Can Yöney

Arş. Gör. Ayşenur Öztürk

Arş. Gör. Seçil Etilioğlu Erçetingöz

Bilim Kurulu

Prof. Dr. Ziya Akıncı - Galatasaray Üniversitesi

Prof. Dr. Hatice Özdemir Kocasakal - Galatasaray Üniversitesi

Prof. Dr. Sibel Özel - Marmara Üniversitesi

Prof. Dr. Günseli Öztekin Gelgel - İstanbul Üniversitesi

Prof. Dr. Feriha Bilge Tanrıbilir - Çankaya Üniversitesi

Prof. Dr. Bilgin Tiryakioğlu - Bilkent Üniversitesi

Prof. Dr. Ayfer Uyanık - MEF Üniversitesi

Doç. Dr. Hatice Selin Pürselim Arning - Marmara Üniversitesi

BİRİNCİ OTURUM

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Merih Kemal Omağ (*İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku Anabilim Dalı*)

- Doç. Dr. Özlem Karaman Coşgun (*Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku Anabilim Dalı*) – ***Kambiyo Senetlerinin Uluslararası Niteliği ve Uluslararası Alanda Tedavül Kabiliyeti***

- Dr. Fatma Karaman Odabaşı (*Anayasa Mahkemesi Hâkimi*) – ***Yabancılık Unsuru Taşıyan Kambiyo Senetleri Sebebiyle Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar***

- Arş. Gör. Dr. Sinan Sarıkaya & Arş. Gör. Merve Sarıkaya (*Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi*) – ***Kambiyo Senetlerinde Tahkim Kaydı***

KAMBYO SENETLERİNİN ULUSLARÜSTÜ NİTELİĞİ VE ULUSLARARASI ALANDA TEDAVÜL KABİLİYETİ

Doç. Dr. Özlem KARAMAN COŞGUN

Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku Anabilim Dalı

ÖZET

Kambiyo senetleri poliçe, bono ve çek olmak üzere sınırlı sayıda düzenlenmiştir. Bu senetler kamu itimadına mazhar senetler olup, uluslararası ticaretin gelişmesi sürecindeki ihtiyaçlar çerçevesinde ortaya çıkmış, şekillenmiş ve bugünkü hallerini almışlardır. Nitekim bu özellikleri, diğer hukuk kurumlarının çoğundan farklı olarak, kambiyo senetlerinin uluslararası alanda yeknesak düzenlemelere tabi tutulması arayışlarına yol açmıştır. Yakın süreçte yaşadığımız yeni Kanun yapma sürecinde birçok kurumda geniş kapsamlı değişiklikler yapılmasına, Borçlar Kanunu, Türk Ticaret Kanunu, Sermaye Piyasası Kanunu, Hukuk Muhakemeleri Kanunu yeniden kaleme alınmasına karşın, bu süreçte en az değişen kurum kıymetli evrak ve bu kapsamda da kambiyo senetleri olmuştur. Nitekim TTK genel gerekçesinde de ifade edildiği üzere, Avrupa ülkelerinde kambiyo senetleri ile ilgili neredeyse hiç değişiklik yapılmayarak 1930 ve 1931 tarihli Konvansiyonlara ve bunlarla oluşturulan ortak hukuka bağlı kalmıştır. Bu durum dahi, kambiyo senetlerine ilişkin uygulamanın, düzenlemelerin uluslar üstü niteliğini net bir şekilde ortaya koymaktadır.

Kambiyo senetlerinin uluslararası ticarete duyulan ihtiyaçlar sebebiyle ortaya çıkması ve gelişmesi, bu senetlerin uluslar üstü niteliği, hukuk güvenliğinin sağlanması bakımından diğer senetlerden farklı özellikler taşımalarını zorunlu kılmıştır.

Kambiyo senetlerinin her üç türü de sıkı şekil şartlarına tabidir. Senet metnine yazılması zorunlu kayıtlar kadar, yazılması yasak kayıtlar da büyük önem taşımakta, bu kayıtlar kambiyo senedi vasfının kazanılması ya da kaybedilmesi neticesini ortaya çıkarabilmektedir. Bu ölçüde etkili söz konusu kayıtlar hiçbir tereddüde yol açmayacak şekilde belirlenmeli ve herkes tarafından bilinmelidir ki, senedin tedavülü sırasında kişiler, senedin niteliği ve gücü konusunda yanlışlığa düşmesinler. Aynı şekilde kambiyo senetleri ile ilgili olarak yapılacak her türlü işlem de sıkı şekil şartlarına sahiptir. Senet metnine bakarak senedi elinde bulunduran kişinin gerçek hak sahibi olup olmadığı kolaylıkla tespit edilebilir. Kambiyo senetlerine güven temin edilebilmesi, özellikle uluslararası alanda tedavül kabiliyetinin sağlanabilmesi açısından tüm bu hususlar büyük önem taşımaktadır.

Kambiyo senetlerinin uluslar üstü niteliği bakımından önem taşıyan bir diğer özellik, mücerretlik ilkesidir. Ticaret hayatının dinamikliği ve uluslararası ticaretin ortaya çıkardığı ihtiyaçlar sebebiyle günümüzdeki şeklini alan kambiyo senetleri, çoğunlukla temel borç ilişkisinin tarafları arasında kalmamaktadır. Senet düzenlendikten sonra tedavüle çıkmakta, temel borç ilişkisine taraf olmayan üçüncü kişilerin zilyetliğine geçmektedir. Bu durumda diğer senetlerden farklı olarak kambiyo senetlerinin temel borç ilişkisinden ve bu ilişkideki aksaklıklardan etkilenmemesi gerekir. Emre ve hamiline yazılı senedin hamili, tarafı olmadığı borç ilişkilerindeki şahsi defilerden etkilenmeyeceğine güvenmelidir. Aksi halde senedin tedavül kabiliyeti ortadan kalkacak, evleviyetle uluslararası ticarete kullanılması da mümkün olmayacaktır. Bu kapsamda kambiyo senedinin kurucu nitelikte kıymetli evrak olması yani

kambiyo senedinin düzenlenmesi ile temel borç ilişkisinin yanında ancak ondan bağımsız yeni bir alacak hakkı kurulmuş olması da önemlidir. Ayrıca imzaların istiklali ilkesi ile de senedin üzerindeki imzaların sıhhatinden kambiyo senedinin etkilenmesine izin verilmemektedir.

Kambiyo senetlerinin kamu itimatına mazhar olması da uluslararası ticaret alanında büyük önem taşır. Gerek devreden tasarruf yetkisi, gerek senette mündemiç hakkının varlığı ve kapsamı, gerçeği yansıttığı hususunda senedi devralanın iyiniyeti korunmaktadır.

Tüm bu hususlar göz önünde bulundurularak Tebliğ'de, uluslararası ticaret ve milletlerarası özel hukuk bakımından önem taşıyan kambiyo senedinin unsurları, şekil şartları, mücerretlik ilkesi, hamile karşı ileri sürülebilecek ve sürülemeyecek defiler ile yine imzaların istiklali ilkesi, müteselsil sorumluluk vb. hususlar üzerinde durulacaktır. Bu hususların, uluslararası ticarete neden önem taşıdıkları, etkileri ele alınacak, kambiyo senetlerinin uluslararası ticarete ve milletlerarası özel hukukta yeri ve önemi ortaya konulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kambiyo senetleri, Uluslararası Ticaret, Teknolojik Gelişmeler.

ABSTRACT

Bills of exchange are listed *numerus clausus* as policy, promissory note and check. Bestowed with public confidence, these documents had emerged as a result of and shaped with the needs related to the development of international trade and accordingly, reached their current global position. Hence, contrary to many other legal concepts, these particular features also paved the way for the search to uniformly regulate bills of exchange around the globe. Even though, as part of the law-making process that Turkey has recently gone through, there have been many substantial changes and amendments in many legal institutions and new legislations have been adopted, including the new Code of Obligations, the Turkish Commercial Code, the Code on Capital Markets, the Code of Civil Procedure, the legal concept that has been affected the least in this process has been bills of exchange. In fact, as stated in the general recitals of the Turkish Commercial Code, European countries stayed committed to the Conventions dated 1930 and 1931 as well as the common legal order set by these Conventions by not making almost no amendments. Even this situation, by itself, clearly shows the supranational nature of the practice and regulations concerning bills of exchange.

The emergence and development of bills of exchange due to the needs of international trade and the supranational nature of these bills made it mandatory for them to carry certain features, which other documents do not possess, in order to guarantee legal certainty.

All three types of bills of exchange are subject to strict form requirements. Both the statutory components and the prohibited components of a bill are of a high importance and these components may lead to the acquisition or loss of the nature of bill of exchange. As these components are of such high importance, they should be determined by leaving no room for doubt and they should be known to everyone in order for people not to mistake regarding the nature and the power of the bill in the course of its circulation. Similarly, all kinds of transactions concerning bills of exchange are also subject to strict form requirements. It is easy to determine whether the holder of a bill of exchange is its rightful owner by examining

the text of the bill. All these points are of high importance in order for bills of exchange to be bestowed with trust and particularly to guarantee their international circulation.

Another feature of bills of exchange that is important in respect of their supranational nature is the principle of abstraction. Bills of exchange, that have reached their current status as a result of the dynamic nature of trade and the needs of international trade, often do not stay within the parties of the underlying relationship. After their issuance, bills of exchange can be circulated and third parties, who are not party to the underlying relationship between the drawer and the beneficiary, can become their holders. Consequently, unlike other documents, bills of exchange should not be legally affected from the underlying relationship and the legal defects in this relationship. The holder of a bill payable to order and bearer should be in a position to know that it shall not be affected by the personal defenses arising from legal relationships which it is not a part of. Otherwise, the bill's capacity to circulate will cease to exist and thus, it shall be impossible for it to be used in international trade. In this context, it is also important for the bill of exchange to be of a constituent nature, i.e., a new claim should arise in addition to and independently of the underlying relationship upon the issuance of the bill of exchange. Furthermore, thanks to the principle of independence of signatures, any problems regarding the validity of the signatures on a bill of exchange does not affect the validity of the bill of exchange.

The fact that bills of exchange have been bestowed with public confidence is also of high significance concerning international trade. Through this principle, the good faith of the transferee concerning both the power of disposition of the transferor and the existence and the scope of the inherent right in the bill is legally protected.

Taking all these matters into consideration, we will be trying to discuss, in the presentation, various issues regarding bills of exchange, a concept that is important for both international trade and private international law, including the elements of a bill of exchange, its form requirements, principle of abstraction, personal defenses that can and cannot be put forward against the holder as well as the principle of independence of signatures and joint liability. We will be trying to examine why these issues are considered important in international trade and what type of effects they have. We will also try to discuss the role and importance of bills of exchange in international trade and private international law.

Keywords: Bills of exchange, International Trade, Technological Developments.

YABANCILIK UNSURU TAŞIYAN KAMBYO SENETLERİ SEBEBİYLE UYGULAMADA KARŞILAŞILAN SORUNLAR

Dr. Fatma KARAMAN ODABAŞI
Anayasa Mahkemesi Hâkimi

ÖZET

Kambiyo senetlerinin ticari hayattaki fonksiyonu ve devir kabiliyeti dikkate alındığında özellikle uluslararası ticaretin hız kazandığı günümüzde bu senetlerin yabancılık unsuru içermesi ve yaygın olarak yabancılık unsuru taşıyan bir ticari ilişkinin konusunu oluşturması durumu ile sıklıkla karşılaşılmaktadır. Yabancılık unsuru, kambiyo ilişkisinde yer alan kişilerin (keşideci, lehtar, ciranta, avalist, hamil, muhatap gibi) yabancı uyruklu olmasından kaynaklanabileceği gibi kambiyo senedi ile ilgili işlemlerin (keşide yeri, ödeme yeri, cironun yapıldığı yer, kabule arz edilen yer gibi) ayrı ülkelerde gerçekleştirilmiş olmasından da kaynaklanabilecektir. Yine bir kambiyo senedi dolayısıyla aynı anda birden fazla yabancılık unsuru içeren bir uyuşmazlıkla karşılaşılması da mümkündür.

Uygulamada çoğu zaman yabancılık unsuru taşıyan kambiyo senetlerinin diğer kambiyo senetleri ile benzer şekilde bu senetlere mahsus haciz yoluyla takibe konu edildikleri görülmektedir. Bu takip yolunun seçilmesi için senedin mutlaka kambiyo senedi vasfı taşıması gerekmekte olup bu hususun gerek icra aşamasında gerek uyuşmazlığın dava konusu edildiği hallerde mahkemece öncelikle göz öne alınması ve çözüme kavuşturulması gerekir. Ancak senedin kambiyo senedi vasfı taşıyıp taşımadığına ilişkin yapılacak değerlendirmeyi, senedin şekline ilişkin uyuşmazlıkla karıştırmamak uyuşmazlığın çözümünde doğru değerlendirme yapabilmek bakımından son derece önemlidir. Yabancı unsurlu senedin kambiyo senedi vasfı taşıdığından tespitinden sonra ise kıymetli evrak hukuku yönünden taraflar arasındaki uyuşmazlığın adlandırılması ve uygulanacak hukuka ilişkin kanunlar ihtilafı kurallarından hareketle yetkili hukukun tespit edilmesi ve nihayet uyuşmazlığın esasının yetkili hukuk kurallarına göre çözümlenmesi gerekecektir. Yabancı unsurlu kambiyo senetleri bakımından taraflar arasında ortaya çıkması muhtemel uyuşmazlıklar ehliyet ve şekil gibi senedin geçerlilik şartlarına ilişkin bulunabileceği gibi senet üzerindeki haklarla ilgili diğer konulara ilişkin de olabilecektir. Uyuşmazlığın çözümünde belirtilen aşamaların isabetli bir şekilde uygulanıp uygulanmadığı ve bu konuda aksayan yönler konuya ilişkin yargı kararlarının irdelenmesi suretiyle değerlendirilecektir.

Öte yandan uygulamada yetkili yabancı hukukun tespiti ile uyuşmazlığın esastan çözümünü sağlayacak yabancı mevzuat hükümlerinin belirlenmesinin mahkeme yönünden özel ve teknik bir bilgi olup olmadığı hususu da ayrıca tartışma konusu olup; bu alandaki özel ve teknik bilginin ne olduğu ve sınırları yargı içtihatlarıyla ortaya konulacaktır.

Özetle kambiyo senetlerinden özellikle çekin bankaya ibrazı aşamasında yabancılık unsuru dolayısıyla karşılaşılması muhtemel problemler ile yabancılık unsuru taşıyan kambiyo senetlerine ilişkin uyuşmazlıkların yargısal yollarla çözümünde karşılaşılan sorunların ilgili yargı içtihatları da ortaya konulmak suretiyle irdelenmesi, bu alandaki güncel sorunların tespiti, bu sorunlar karşısında uygulamanın nasıl şekillendiği örneklerle açıklanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kambiyo senetleri, Yabancılık unsuru, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu.

ABSTRACT

Taking into consideration the function of bills of exchange and their capacity to circulate in commercial life, it is often possible for bills of exchange to include foreign element and to be frequently subject to commercial relationships involving foreign elements. This is especially true in modern times, since international trade is gaining momentum. Foreign element in this context may be a result of either the nationality of the persons involved in the relationship (drawer, beneficiary, endorser, avalist, holder, addressee etc.) or the fact that transactions regarding the bill of exchange (place of issue, place of payment, place of endorsement, place of presentation for acceptance, etc.) take place in different countries. It is also possible to encounter a dispute involving more than one foreign element with regard to a bill of exchange.

In practice, similar to other bills of exchange, bills of exchange involving foreign elements are generally made subject to the special type of enforcement proceeding for the collection of debts arising out of bills of exchange. In order for this type of enforcement proceeding to be initiated, the bill must carry all the qualities to be accepted as a bill of exchange. Therefore, it is necessary for enforcement offices in the stage of enforcement and for courts in the stage of litigation to take this into consideration at the outset and find a solution. However, it is of utmost importance not to confuse the assessment regarding whether a bill qualifies as a bill of exchange with a dispute concerning the form of the bill. After concluding that a bill involving foreign elements carries the qualities to be accepted as a bill of exchange, the dispute between the parties should be classified from the point of law of bills of exchange, the applicable law should be determined through the application of the relevant conflict of laws rule and finally, the merits of the dispute should be resolved pursuant to the applicable law. Potential disputes that may arise regarding bills of exchange involving foreign elements may be related to the conditions of validity of the bill, such as capacity and form, or to other issues regarding the rights on the bill. We will try to discuss whether these steps to be followed in the resolution of disputes are correctly applied in practice as well as the problematical aspects in this field, by examining related court decisions.

On the other hand, it is also debated whether the determination of the applicable law and the ascertainment of the applicable provisions of the said law constitutes a special and technical information for the court. We will also discuss in the light of court decision what the special and technical information in this field is and the limitations thereof.

In brief, we will try to explain the problems likely to be encountered due to the foreign element during the submission of the cheque to the bank and the problems encountered in the judicial resolution of the disputes related to bills of exchange involving foreign elements by also mentioning the related court decisions, to determine the recent issues in this field and to explain how the practice is shaped vis-à-vis these issues by giving concrete examples.

Keywords: Bills of exchange, Foreign element, Turkish Commercial Code no. 6102.

KAMBIYO SENETLERİNDE TAHKİM KAYDI

Arş. Gör. Dr. Sinan SARIKAYA

Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku Anabilim Dalı

Arş. Gör. Merve SARIKAYA

Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku Anabilim Dalı

ÖZET

Kambiyo senetleri, mücerretlik ve kamu itimadına mazhar olma gibi kendine özgü özellikleri dolayısıyla hız ve güven ihtiyacına hizmet etmektedirler. Kambiyo senetleri her ne kadar düzenleyen ile lehtar arasındaki bir temel ilişki dolayısıyla düzenlese de, bir kambiyo senedi keşide etmekle ve senedin zilyetliğinin lehtara geçirilmesi ile bu temel ilişkiden farklı yeni bir borç ortaya çıkmaktadır. Bu borç, temel ilişkiden bağımsız ve onun geçerliliğinden etkilenmeyen; senedin üçüncü bir kişiye ciro yoluyla devri halinde ise temel ilişkideki sakatlıkların bilerek borçlu zararına hareket etmeyen hamillere dermeyanını engelleyen bir borçtur.

Kambiyo senetlerinde mücerretlik kavramı, bu senetlerin “*kayıtsız ve şartsız*” olması noktasında karşımıza çıkmaktadır. Kambiyo senetleri kural olarak kayıt ve şart ihtiva etmeseler de bu senetlere, gerek kanun koyucunun düzenlediği gerekse uygulamada ortaya çıkan birtakım ihtiyari kayıtlar konabilmektedir.

Kambiyo senetlerine konulabilen kayıtlardan biri de tahkim kaydıdır. Taraflar senedin metnine, aralarında ilgili senet dolayısıyla çıkacak olan uyuşmazlıkların tahkim yoluyla çözümleneceğine ilişkin bir kayıt koyabilirler. Bu halde, gerek kambiyo senetleri hukuku gerek tahkim hukuku bağlamında çeşitli sorunlar ortaya çıkmaktadır. Bu çalışmada kambiyo senetlerine konan tahkim kayıtlarının meydana getireceği sorunlar kıymetli evrak ve tahkim hukuku düzenlemeleri birlikte ele alınmak suretiyle çözümlenmeye çalışılacaktır.

Ele alınacak ilk sorun senet üstüne konulan tahkim kaydının, tahkim sözleşmesinin yazılı olması şartını (HMK m. 412/III; MTK m. 4/II) karşılayıp karşılamadığıdır. Özellikle senedi elinde bulunduran lehtar/hamilin senette imzasının gözükmemesi olgusu bu sorunu tartışmaya değer kılmaktadır. Ayrıca keşidecinin koyduğu tahkim kaydının senedi ciro yoluyla devralan kişileri bağlayıp bağlamadığı; bu halde cirantaların tahkim iradesinin var olup olmadığı; birleşme bölünme ile tür değiştirme, miras gibi külli halefiyet hallerinde tahkim kaydının akıbeti; cirantaların tahkim kaydı koyup koyamayacakları yahut cirantaların bu kaydı çizip çizemeyeceklerine ilişkin değerlendirmelerde bulunulacaktır.

Çalışmada son olarak, senedin üzerindeki tahkim kaydının aynı zamanda taraflar arasındaki temel ilişkiye atıf yapması halinde, bu durumun mücerretlik ilkesi ve senedin geçerliliğine etkisi ele alınacaktır. Yine kambiyo senedinin geçersiz olduğu hallerde, senedin adi senet olarak varlığını sürdürmesi karşısında, tahkim sözleşmesinin bundan nasıl etkileneceği tartışılacaktır.

Anahtar Sözcükler: Kambiyo senetleri, Tahkim, Mücerretlik ilkesi.

ABSTRACT

Bills of exchange serve the need for speed and trust due to their unique characteristics such as being abstracted and having public trust. Although the bills of exchange are issued due to a basic relationship between the drawer and the beneficiary, a new debt apart from this basic relationship emerges by drawing a bill of exchange and transferring the possession of this bill to the beneficiary. This debt is independent from the underlying relationship and not affected by its validity; In the case of the transfer of the bill to a third party through endorsement, it is a debt that prevents the disabilities in the basic relationship from the bearers who do not knowingly act to the debtor's loss.

The concept of abstraction in bills of exchange emerges at the point that these bills are "*termless and unconditional*". Despite the bills of exchange do not contain terms and conditions as a rule, some optional records which regulated by the legislator or in practice, can be placed on these bills.

One of the records that can be placed in the bills of exchange in practice is the arbitration clause. The parties may put a record in the text of the bill stating that the disputes between them due to the relevant bill will be resolved by arbitration. In this case, various problems emerge in the context of both the bills of exchange and the arbitration law. In this study, the problems arising from arbitration records placed on bills of exchange will be tried to be resolved by taking into account negotiable instruments and arbitration laws together.

First problem that will be handled in the study is whether the arbitration clause itself shall meet the requirement that the arbitration agreement shall be in written (Civil Procedure Code Art. 412/III; International Arbitration Code Art. 4/II). It is worth to discuss since the signature of the beneficiary/holder who possess the bill, does not appear on the bill of exchange. Also, it is going to be evaluated that if arbitration clause put by drawer can be binding for endorsers, in this case, whether the endorsers can be accepted to have an explicit arbitration will; the legal consequence of arbitration clause in the cases of total subrogation such as mergers and acquisition, inheritance and if the endorsers can put the arbitration clause or cancel it.

Lastly, it is going to be considered the effect of the abstraction principle and the validity of the bill if the arbitration clause indicates the basic relationship. Again, it is going to be discussed that where the bills of exchange are invalid, how the arbitration agreement will be affected by the fact that the bill continues to exist as an ordinary debt.

Keywords: Bills of exchange, Arbitration, Principle of abstraction.

İKİNCİ OTURUM

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Sibel Özel (*Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi*)

- Dr. Öğr. Üyesi Ebru Şensöz Malkoç (*İstanbul Ticaret Üniversitesi Hukuk Fakültesi*) – ***Yabancılık Unsuru Taşıyan Kıymetli Evrak Bonoya Uygulanacak Hukukun Tespiti***

- Doç. Dr. Mesut Aygün (*Anadolu Üniversitesi Hukuk Fakültesi*) – ***Yabancı Unsurlu Çek Uyuşmazlıklarına Uygulanacak Hukuk Sorunu***

TÜRK KANUNLAR İHTİLAFI KURALLARINA GÖRE YABANCILIK UNSURU TAŞIYAN BONOYA BAĞLI UYUŞMAZLIKLARDA UYGULANACAK HUKUK

Dr. Öğr. Üyesi Ebru ŞENSÖZ MALKOÇ

İstanbul Ticaret Üniversitesi Hukuk Fakültesi Milletlerarası Özel Hukuk Anabilim Dalı

ÖZET

Yabancılık unsuru taşıyan bir senede bağlı uyuşmazlıklar hakkındaki davada, Türk hâkimince, öncelikle, bu senedin, kambiyo senedinin ve kıymetli evrakın, çalışmamız özelinde, bononun genel niteliklerini taşıyıp taşımadığı tespit edilmelidir. Bu inceleme, milletlerarası özel hukukta vasıflandırma sorunu olarak adlandırılmakta olup, vasıflandırma, hâkimin hukuku olan Türk hukukuna göre, dolayısıyla, 1 Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda (6102 sayılı TTK) yer alan ilgili hükümler çerçevesinde yapılmalıdır. Bu senedin, 6102 sayılı TTK'ya göre, kambiyo senedinin genel özelliklerini taşıdığı ve bu nedenle bir kambiyo senedi (emre yazılı senet-bono) niteliğinde olduğu tespit edilirse, bir sonraki aşamada, bu kambiyo senedine bağlı uyuşmazlıklar hakkında alt vasıflandırmalar yapılarak, bono niteliğinde olan bu senedin şeklen veya ehliyet bakımından geçerli olup olmadığına uygulanacak hukuk, bononun hüküm ve sonuçlarına uygulanacak hukuk, bononun ödenmesine uygulanacak hukuk, kambiyo senedi ilişkisinden kaynaklanan sebepsiz zenginleşme davasına uygulanacak hukuk ve bononun çalınması ve kaybolması halinde uygulanacak hukuk ayrı ayrı tespit edilmelidir. Kural olarak, yabancılık unsuru taşıyan özel hukuka ilişkin işlem ve ilişkilerden doğan uyuşmazlıklarda, 27.11.2007 tarih ve 5718 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun'un (5718 sayılı MÖHUK) ilgili hükümleri uygulanacak olsa da, yabancılık unsuru taşıyan kıymetli evraka (çek, poliçe, bono) ilişkin uyuşmazlıklarda uygulanacak hukukun tespitine yarayan kanunlar ihtilafı kuralları 6102 sayılı TTK'nın "Kanunlar İhtilafı" başlıklı 766 ilâ 775.maddeleri arasında yer almaktadır. 6102 sayılı TTK'nın madde 778/1/j bendi atfıyla, kanunlar ihtilafına ilişkin 766 ilâ 775. maddeleri arasındaki hükümler bonolar hakkında da uygulanır. Çalışmamız kapsamında, 6102 sayılı TTK'da yer alan ve bonoya ilişkin uyuşmazlıklarda uygulanacak hukukun tespitine yarayan özel kanunlar ihtilafı kurallarının incelenmesi amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bono, Kanunlar ihtilâfı, Uygulanacak hukuk, 5718 sayılı MÖHUK, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu.

ABSTRACT

In the case regarding the disputes arising from a bill including a foreign element, the Turkish judge shall first determine whether this bill carries the general characteristics of a bill of exchange, negotiable documents and in particular a promissory note. This examination is called as qualification problem in private international law and qualification should be done in accordance with the Turkish material law, which is the law of the judge (*lex fori*) within the framework of the relevant provisions of the Turkish Commercial Code (TCC no 6102), which entered into force on 1 July 2012. If it is determined that this bill has the general characteristics of the bills of exchange and a promissory note according to the TCC no 6102

and therefore sub-qualifications are made about the disputes related to this promissory note and the law to be applied whether the promissory note is valid in terms of form or legal capacity and the law to be applied to the legal consequences, the law to be applied to the payment, the law to be applied in case of unjust enrichment related to the nonpayment of promissory note and the law to be applied in the annulment case to be filed in case of loss or theft of the bill and the law applicable to the measures to be taken in that case, must be determined separately. As a rule, in disputes arising from transactions and relations related to private law with a foreign element, although the relevant provisions of the International Private Law and Procedural Law no 5718 (IPPL) dated 27.11.2007 will be applied, in the disputes related to the negotiable documents (check, policy, promissory note) bearing foreign elements, the conflict of laws rules, which are stipulated in the articles 766 to 775 of the TCC under the title 'Conflict of Laws' The provisions between articles 766 and 775 with reference to article 778/1/j of the TCC, will also be applied for promissory notes. Conflict of laws rules, which are regulated in special laws as TCC, will primarily be applied. Within the scope of our study, it is aimed to examine the relevant conflict of laws rules in the TCC in details.

Keywords: Promissory notes, Conflict of laws, Applicable law, Turkish Private International Law no 5718, Turkish Commercial Code no 6102.

THE LAW APPLICABLE TO DISPUTES ARISING FROM A PROMISSORY NOTE WITH A FOREIGN ELEMENT ACCORDING TO TURKISH CONFLICT OF LAWS RULES

In Article 1 and 2 of the Law on International Private and Procedural Law (IPPL) dated 27.11.2007 and numbered 5718, it is stated that Turkish courts cannot directly apply Turkish material law in disputes arising from transactions and relations related to private law with foreign elements and also it is stated that the material law to be applied will be determined by the method shown in this law. In any case, international conventions, of which Republic of Turkey is a party, are reserved (IPPL Art. 1 /2) and conflict of laws rules regulated by special laws, besides regulated in IPPL, 'to determine the material law which will be applied to the disputes arising from transactions and relations involving foreign elements', will primarily find an application area.

In the case regarding the disputes arising from a promissory note including a foreign element, the Turkish judge shall first determine whether this bill carries the general characteristics of a bill of exchange, negotiable documents and in particular a promissory note. In this case, the problem arises, according to which law the general characteristics of a bill of exchange, negotiable documents and in particular a promissory note, will be determined. In private international law, this problem is called the qualification problem. In a case that has an element of foreignness, the Turkish judge, as a rule, makes the qualification according to the Turkish law, which is the law of the judge (*lex fori*). Then, in this case, the Turkish judge should first look at whether the promissory note which is the subject of the claim, carries the general characteristics of the negotiable instruments, bills of exchange and in particular a promissory note accepted in Turkish law. This examination should be made within the framework of the relevant provisions of the Turkish Commercial Code no. 6102 (TCC), which is entered into force on July 1, 2012.

If the judge is of the opinion that this document has the general characteristics of the bills of exchange according to Turkish law and therefore is a bill (promissory note), at a later stage, by making sub-qualifications about the disputes related to this promissory note, (1) the law to be applied to whether this promissory note is valid in terms of form or (2) in terms of legal capacity, (3) the law to be applied to the legal consequences of this promissory note and (4) the law to be applied to the payment for promissory note, (5) the law to be applied in case of unjust enrichment related to the nonpayment of promissory note and (6) the law to be applied in the annulment case to be filed in case of loss or theft of the bill and the law applicable to the measures to be taken in that case. As a rule, although the relevant provisions of the IPPL will be applied in transactions and relations related to private law with foreign elements, the conflict of laws rules that are used to determine the law to be applied in disputes regarding negotiable documents (check, policy, promissory note) with foreign elements are stipulated in the TCC in the articles 766 to 775. The provisions between articles 766 and 775 regarding conflict of laws, with reference to article 778/1/j of the TCC, will also be applied to bonds. In cases where there are no provisions in the TCC, as it is a general law, IPPL will be applied together with the TCC.

The legal nature of a bill or bond, with a foreign element should be legally qualified as a promissory note according to Turkish material law as a *lex fori*. The law to be applied to the legal consequences of borrowing on the promissory note is subject to the law of the place of debt (place of signature) (TCC Art. 770 /2) for the borrowers, but for the drawer, the place of payment (TCC Art. 770/1). As an example of the issues within the scope of the law to be applied to the borrowing with bonds, the type and scope of the liability of the bond debtor, whether the defenses can be put forward, whether the persons who become indebted with the bond will not be able to include some records (such as the interest requirement) on the bond; in which cases it can be requested to cancel the bond due to the lack in formal validity conditions or due to reasons such as such reasons, as well as all issues related to the liability of the bond debtor could be listed.

Matters such as what kind of transactions should be made in order to exercise the ‘right of application’, which refers to the right of demand against borrowers who have taken responsibility for the promissory note, and whether these transactions are mandatory, since there is no special provision in the TCC on policies and promissory notes, article 822/i provision of the TCC will be applied to the promissory note by analogy to the place of payment law.

The law to be applied to the form of the protest and the procedures required for the use and protection of the rights arising from a promissory note (such as the presentation of the bond for payment and notice) shall be determined according to the law of the country where the protest should be withdrawn or the transaction must be made (*LRA-Locus Regit Actum rule*) (TCC Art.768).

The formal validity of borrowings made with promissory notes, is subject to the law of the country where the borrowings are signed (*LRA-Locus Regit Actum*) (TCC Art.767). The validity of borrowings made with promissory notes in terms of legal capacity is subject to the national law of the person entering into debt. However, if this law refers to the law of another country (*reference - renvoi principle*), that law is applied (TCC Art. 766 /1). In any case, even

if he is not competent according to the relevant law, if he has signed the bond in a country whose law considers him competent, he becomes indebted properly (TCC Art. 766/2). As it is understood, the TCC adopts the theory of renvoi and the principle of transaction security only in terms of “capacity to act and/or have, use or abuse of rights.

YABANCI UNSURLU ÇEK UYUŞMAZLIKLARINA UYGULANACAK HUKUK SORUNU

Doç. Dr. Mesut AYGÜN

Anadolu Üniversitesi Hukuk Fakültesi Milletlerarası Özel Hukuk Anabilim Dalı

ÖZET

Maddi kambiyo senetleri hukukuna hâkim olan mücerretlik ilkesi, kambiyo senetlerine uygulanacak hukukun tespitini güçleştirmektedir. Bir kambiyo senediyle borçlanma söz konusu olduğunda, temel ilişkiden bağımsız, kambiyo senetleri hukukuna özgü bir hukuki ilişki ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla uygulanacak hukukun tespitinde, kambiyo senedi ilişkisinin temelinde yatan ilişkiye ne ölçüde itibar edileceği; temel ilişkiden bağımsız kambiyo senedi ilişkilerine yönelik özel bağlama kurallarına mı ihtiyaç duyulacağı bu alanın öncelikli sorunsalını oluşturmuştur.

Kambiyo senetleri hukuku alanında iki büyük sistemin varlığından söz edebiliriz. Bunlardan ilki, Cenevre Konvansiyonlarını önemli ölçüde benimseyen Cenevre Konvansiyonları sistemi, diğeri de 1882 tarihli Bills of Exchange Act'i esas alan Anglosakson hukuk sistemidir. Anglosakson hukuk sisteminde, kambiyo senedinin ilişkisinin temelinde genellikle sözleşme ilişkisi bulunduğundan hareketle, bu alanda ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümünde sözleşmeden doğan borç ilişkilerine uygulanacak hukukla ilgili kuram ve metodolojiye de itibar edilmektedir. Türkiye gibi Cenevre Konvansiyonları sistemini benimseyen hukuk çevrelerinde ise kambiyo senetlerinin mücerretliği ilkesi ön plândadır. Dolayısıyla poliçe, bono ve çeke uygulanacak hukuka ilişkin olarak kanunlar ihtilâfı kuralları, kambiyo senedinin temelinde yatan ilişkiye bakılmaksızın, bağımsız olarak düzenlenmektedir.

Türk Ticaret Kanununda (TTK) yer alan poliçe, bono ve çeke ilişkin kanunlar ihtilâfı kurallarının kaynağı, 1930 yılında kabul edilen “Poliçe ve Bonolara İlişkin Bazı Kanunlar İhtilâfının Çözümüne Dair Cenevre Konvansiyonu” ile 1931 yılında kabul edilen “Çeklere İlişkin Bazı Hukuk İhtilâflarının Çözümüne Dair Cenevre Konvansiyonu” hükümleridir. Söz konusu Konvansiyon hükümleri önce İsviçre Borçlar Kanununa (İBK), oradan da tercüme yoluyla 01 Ocak 1957 yürürlük tarihli ve 6762 sayılı eski Türk Ticaret Kanununa alınmıştır.

Bilindiği üzere, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 13 Ocak 2011 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde kabul edilmiş, 14 Şubat 2011 tarihinde Resmi Gazete' de yayınlanmış ve 01 Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununda yer alan hükümler, 6762 sayılı eski TTK'ya göre, sadece dili sadeleştirilerek ve bazı yeni ifadeler kullanılarak aynen muhafaza edilmiştir. Poliçe ve bonoya ilişkin bağlama kuralları, 6102 sayılı TTK m. 766-775 arasında; çeke ilişkin bağlama kuralları da m. 819-823 arasında düzenlenmiştir. Bunun yanında, TTK m. 818'in yapmış olduğu gönderme nedeniyle poliçe ve bono ile ilgili kanunlar ihtilâfı kurallarını düzenleyen TTK m. 766, 768 ve 769 ile yine TTK m. 820/II'nin göndermesiyle TTK m. 767/II ve III. fıkraları, çek için de uygulanacaktır.

Poliçe, bono ve çeke ilişkin kanunlar ihtilâfı kuralları yukarıda da belirtildiği gibi TTK'da yer almaktadır. Ancak, şu husus unutulmamalıdır ki, Türk Ticaret Kanununda kanunlar ihtilâfına ilişkin hüküm bulunmayan hallerde, genel düzenleme niteliğinde olan

Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun (MÖHUK) hükümleri uygulama alanı bulacaktır.

Bu sunumda ilk olarak, poliçe, bono ve çekten doğan uyuşmazlıklarda kanunlar ihtilâfi hukukunun bazı genel problemleri tahlil edilecek, sonra, şekil ve ehliyet gibi çekin geçerlilik şartlarına uygulanacak hukuk tespit edilecektir. Takiben, poliçe, bono ve çekle ilgili borçlanmaların sonuçlarına uygulanacak hukuk üzerinde durulacaktır. Daha sonra poliçe, bono ve çeki ilişkin hakların korunması ile başvurma hakkının kullanılması için gerekli işlemlere uygulanacak hukuk incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Kanunlar ihtilafı, Çek, Uygulanacak hukuk, Kambiyo senetleri, 6012 sayılı Türk Ticaret Kanunu.

ABSTRACT

The principle of abstraction, which dominates the law of material exchange notes, makes it difficult to determine the law that will be applied to bills of exchange. In the case of borrowing with a bill of exchange, a legal relationship emerging that specific to foreign exchange law, independent of the basic relationship. Therefore, in determining the law to be applied, the extent to which the relationship underlying the foreign exchange bond will be respected; whether there is a need for special binding rules for bills of exchange, independent of the basic relationship, has been the primary problematic of this field.

Broadly, one may discern two systems in the law of bills of exchange. One of these is the system of Geneva Conventions; the other is the Anglo-Saxon system which is based on the Bills of Exchange Act of 1882. In the zones where the Geneva Conventions system is endorsed, the principle of abstraction is pertinent. Therefore, the conflict of law rules pertaining to the cheques is regulated in an abstract manner, without considering the rapport behind the bill of exchange.

The legal source of Turkish conflict of laws about the cheques as specified in the Turkish Commercial Law is the set of provisions in the Geneva Convention for the Settlement of Certain Conflicts of Laws in Connection with Cheques of 1931. The relevant provisions of this Convention have been directly adopted in the Turkish Commercial Law (TCC) no 6762.

As is known, the Turkish Commercial Code No. 6102 was adopted in the Turkish Grand National Assembly on January 13, 2011, published in the Official Gazette on February 14, 2011 and entered into force on July 01, 2012. The provisions contained in the Turkish Commercial Code No. 6102, according to the old TTC No. 6762, were kept in the same way only by simplifying the language and using some new expressions. The conflict of laws rules for policy and bonds, TTC No. 6102 m. 766-775; the conflict of laws rules for the check are also It was organized between m. 819-823.

The conflict of laws rules regarding policies, bills and checks are included in the TCC, as stated above. However, it should not be forgotten that, in cases where there are no provisions regarding conflict of laws in the Turkish Commercial Code, the provisions of the International Private Law and Procedural Law (MÖHUK), which are general regulations, will be applied.

In this presentation, firstly, some general problems of the law of conflict of laws in disputes arising from check will be analyzed, then the law to be applied to the validity conditions of the check such as form and capacity will be determined. After that, the law that will apply to the results of check-related borrowings will be focused on. Then, the law that will apply to the actions necessary for the protection of the rights related to the check and the exercise of the right to apply will be examined.

Keywords: Conflict of Laws, Cheque, Applicable Law, Commercial Papers, Turkish Commercial Code with number 6102.